

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการเสนอผลการสรุปของการวิจัยครั้งนี้ โดยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 9

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ ในเขตการศึกษา 9 จำนวน 264 คน โดยจำแนกตามจังหวัดดังนี้

จังหวัดเลย	จำนวน	36 คน
จังหวัดอุดรธานี	จำนวน	73 คน
จังหวัดขอนแก่น	จำนวน	71 คน
จังหวัดสกลนคร	จำนวน	49 คน
จังหวัดหนองคาย	จำนวน	35 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสำรวจที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ในส่วนของแบบสอบถามจะเป็นการสำรวจสถานภาพของผู้ตอบ ส่วนแบบสำรวจจะเป็นการสำรวจความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ส่งไปยังศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอและรวบรวมกลับคืนมา ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น 213 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.68 ของจำนวนแบบสอบถามและแบบสำรวจทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสำรวจใช้ค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลสภาพความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสำรวจอยู่ในจังหวัดอุตรดิตถ์มีมากที่สุดและในจังหวัดหนองคายน้อยที่สุด มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี และเข้าดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหลังจากปี พ.ศ. 2527 มากที่สุด รองลงมาเข้าดำรงตำแหน่งในปี พ.ศ. 2527 นอกจากนั้นเข้าดำรงตำแหน่งในปี พ.ศ. 2525

2. ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารวมแต่ละด้าน

พบว่า มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการ เรียนการสอน งานสนับสนุน วิชาการ มีความเข้าใจในระดับปานกลางในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา งาน ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

หากพิจารณาจำแนกตามจังหวัดพบว่า ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอในจังหวัดเลย มีความรู้ในระดับมาก ในค้ำ งานการ เรียนการสอน งานสนับสนุนวิชาการ ในระดับปานกลางค้ำ การส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งาน นิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ ในระดับ น้อย ในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ

ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการ เรียนการสอน งานสนับสนุนวิชาการ ใน ระดับปานกลางในค้ำ งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุ อุปกรณ์ งานเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ระดับน้อย ในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา

ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการ เรียนการสอน งานสนับสนุนวิชาการ งานเลขานุการ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ในระดับปานกลาง ในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจ เยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งาน ศูนย์วัสดุอุปกรณ์

ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการ เรียนการสอน งานสนับสนุนวิชาการ

ในระดับปานกลางในค้ำ งานพัฒนาการเรียนการสอน งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ

ในจังหวัดหนองคาย พบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการเรียนการสอน งานนิเทศและตรวจเยี่ยม งานสนับสนุนวิชาการ ในระดับปานกลางในค้ำ งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ในระดับน้อยในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา

ในระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการเรียนการสอน งานสนับสนุนวิชาการ ในระดับปานกลางในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ส่วนศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความเข้าใจในระดับมากที่สุดที่ค้ำ งานการเรียนการสอน ในระดับมากในค้ำ งานนิเทศและตรวจเยี่ยม งานสนับสนุนวิชาการ งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ในระดับปานกลางในค้ำ งานพัฒนาการศึกษา งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์

ในปี พ.ศ. ที่เข้าดำรงตำแหน่ง พบว่า ศึกษานิเทศก์ที่เข้าดำรงตำแหน่ง ปี พ.ศ. 2525 มีความเข้าใจในระดับมากในค้ำ งานการเรียนการสอน งาน

สนับสนุนวิชาการ ในระดับปานกลางในค่าน งานพัฒนาการศึกษา งานส่งเสริมคุณลักษณะ
 นักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำแผน
 งบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ส่วนศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
 อำเภอที่เข้าดำรงตำแหน่งในปี พ.ศ.2527 พบว่า มีความเข้าใจในระดับมากในค่าน
 งานการเรียนการสอน งานสนับสนุนวิชาการ ในระดับปานกลางในค่าน งานส่งเสริม
 คุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งานจัดทำ
 แผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาอำเภอ ส่วนศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เข้าดำรง
 ตำแหน่ง หลังจากปี พ.ศ.2527 พบว่า มีความเข้าใจในระดับมากในค่าน งานการเรียน
 การสอน งานสนับสนุนวิชาการ ในระดับปานกลางในค่าน งานพัฒนาการศึกษา งาน
 ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน งานนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานข้อมูลทางการศึกษา งาน
 จัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ งานเลขานุการคณะ
 กรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. งานพัฒนาการศึกษาจากผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการ
 ประถมศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 9 โดยส่วนรวมมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
 ซึ่งเมื่อจำแนกตามจังหวัด พบว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย 3 จังหวัดคือ เลย
 อุตรดิตถ์ และหนองคาย อีก 2 จังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับ
 การศึกษาพบว่า ศึกษานิเทศก์ทั้ง 2 ระดับมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ
 พิจารณาตามปี พ.ศ.ที่เข้าดำรงตำแหน่งปรากฏว่าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
 อำเภอที่ดำรงตำแหน่งปีพ.ศ. 2525 และหลังปี 2527 มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
 ส่วนในปี 2527 มีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าสู่
 ตำแหน่งศึกษานิเทศก์แตกต่างกัน กล่าวคือ รุ่นที่ 1 ปีพ.ศ.2525 การเข้าสู่ตำแหน่ง
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบให้ทางสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดร่วมกับเขตการศึกษา 9 เป็นผู้จัดการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เมื่อเข้าดำรงตำแหน่งแล้วยังได้รับการอบรมหลักสูตรการวางแผน ส่วนผู้ที่เข้าดำรงตำแหน่งหลังจากปี พ.ศ. 2525 มอบให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งแต่ละจังหวัดมีวิธีการแตกต่างกัน ทำให้ศึกษานิเทศก์บางคนไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาการศึกษาจึงทำให้ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์แต่ละจังหวัดมีอยู่ในระดับแตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้นับว่าเป็นปัญหาต่อการพัฒนาการศึกษามากทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มุ่งเน้นให้หน่วยงานทุกระดับจัดทำแผนงานและโครงการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และในระดับอำเภอศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผน ซึ่งประกอบด้วยแผนระยะ 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527: 3) และไม่เป็นไปตามคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด คือ มีความสามารถในการทำแผน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะวิธีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2524: ง-จ) งานพัฒนาการศึกษานับว่าเป็นงานที่ครอบคลุมงานวิชาการ เกือบทั้งหมดนับตั้งแต่การสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การเป็นวิทยากรการประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการ การประเมินมาตรฐานโรงเรียน การจัดอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตร

เมื่อระดับความเข้าใจของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกี่ยวกับงานพัฒนาการศึกษาเป็นเช่นนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจะได้หาทางพัฒนาความเข้าใจของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแต่ละจังหวัดให้มีความเข้าใจมากขึ้น และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรพัฒนาตนเองให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานนี้ให้สูงขึ้นด้วย

2. งานการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 ส่วนรวม มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานค่านี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากศึกษานิเทศก์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัคร เข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ (วีระ ตันตระกูล 2525) คือสำหรับผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ต้องเป็นผู้ที่ทำการสอนในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี และอาจเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 มาหลายปี ใ้รับการฝึกอบรมในคานหลักสูตรมาหลายครั้ง ประกอบกับในปัจจุบันเอกสารการใช้หลักสูตรประถมศึกษา เช่น แผนการสอน คู่มือครู หนังสือแบบเรียน แบบฝึกหัด บัตรงาน แผนภาพ หนังสือเสริมการอ่าน และคู่มือการใช้หลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2521: 8) มีเพียงพอสำหรับที่จะศึกษาค้นคว้าเองจึงทำให้มีความเข้าใจในคานนี้มาก อันจะเป็นผลดีก่อนนโยบายเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ศึกษานิเทศก์จะไปนิเทศ ครูที่จะนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเข้าใจในระดับน้อยในเรื่องวัตถุประสงค์ของการใช้สื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากว่าไม่ได้นำสื่อการสอน ไปใช้ในห้องเรียนโดยตรง เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำและความเห็นเท่านั้น เมื่อศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย เพราะไม่ค่อยได้ปฏิบัติงานในเรื่องนี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สายันท์ วัฒนอย (2529: 162) คือ เรื่องที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ จัดทำคู่มือเกี่ยวกับวิธีทำและวิธีใช้สื่อการเรียนการสอน

สำหรับ ในเรื่องที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยเช่นนี้ นับว่าเป็นปัญหาต่อนโยบายการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งถ้าหากแก้ไขให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความเข้าใจในระดับที่มากขึ้นกว่าปัจจุบัน ก็จะทำให้เห็นนโยบายเร่งรัดคุณภาพ บรรลุตามนโยบายไ้รวดเร็วขึ้น ฉะนั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรมีการพัฒนาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 โดยการจัดการฝึกปฏิบัติการการใช้สื่อเป็นเขตการศึกษา

3. งานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 โดยส่วนรวมมีความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามจังหวัดระดับการศึกษา ปี พ.ศ. ที่เข้าดำรงตำแหน่งปรากฏว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด 3 เรื่องคือหลักการเรียนวิชาลูกเสือในระดับประถมศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ระดับประถมศึกษาและจุดหมายเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ไม่มีผลต่อความเข้าใจใน 3 เรื่องที่กล่าวนี้ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า หลักสูตรลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีระดับประถมศึกษาเพิ่งจะกำหนดเป็นหลักสูตรบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2528 (กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2529) ตามคำสั่งกระทรวง ศึกษาธิการ ที่วก. 282/2527 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2527 โดยกำหนดให้อยู่ในกลุ่ม สร้างเสริมลักษณะนิสัยประกอบกับเอกสารการใช้หลักสูตรยังมีไม่เพียงพอจึงทำให้การ ศึกษาด้วยตนเอง เป็นไปด้วยความลำบาก เมื่อศึกษานิเทศก์มีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ น้อยจึงทำให้ปฏิบัติในค่านี้น้อยไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายัณห์ ผาน้อย (2529: 129) คือศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้ปฏิบัติงานส่งเสริม คุณลักษณะนักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย อันเป็นผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานในค่านี้น้อยเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย ปิ่นสุข (2526: 148) ที่กล่าวว่า "โรงเรียนได้จัดกิจกรรมค่านการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน อยู่ในระดับน้อย"

เมื่อระดับความเข้าใจของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นปัญหาต่อการพัฒนาการเรียนและพฤติกรรมของเด็กมาก เพราะงานส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนมีความสำคัญต่อสุขภาพและวินัยของเด็กนักเรียนมาก ฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจะมีโครงการพัฒนาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยจัดรวมเป็นเขต การศึกษา นอกจากนั้นหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น กรมพลศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรจะสร้างคู่มือการใช้หลักสูตรลูกเสือ และคู่มือ การดำเนินการปลูกฝังวินัยนักเรียนในระดับประถมศึกษาให้ศึกษานิเทศก์สำนักงาน

การประชุมศึกษาอำเภอใช้ศึกษาเพื่อที่จะไปนิเทศแนะนำทางโรงเรียนดำเนินการได้
อย่างถูกต้อง

4. งานนิเทศตรวจเยี่ยม ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาพิเศษสำนักงานการ
ประชุมศึกษาอำเภอ โดยส่วนรวมมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า โดยส่วนรวมศึกษาพิเศษสำนักงานการประชุมศึกษาอำเภอมีความ
เข้าใจในระดับน้อยในเรื่องความหมายของการนิเทศการศึกษาเชิงปฏิบัติ การนิเทศ
การศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 และเรื่องจุดมุ่งหมายของการนิเทศการ
ศึกษา เมื่อพิจารณาจำแนกตามจังหวัดระดับการศึกษา และปีพ.ศ. ที่เข้าดำรงตำแหน่ง
ปรากฏว่าตัวแปรที่มีผลต่อความเข้าใจคือ ระดับการศึกษา คือ ศึกษาพิเศษระดับสูง
กว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจน้อยในคำนี้คือ การนิเทศการศึกษาในแผนพัฒนาการ
ศึกษาระยะที่ 5 ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ศึกษาพิเศษที่มีวุฒิสูงกว่าได้รับความ
รู้ต่าง ๆ ในสถาบันที่ศึกษาในระดับที่ลึกและกว้างกว่าระดับปริญญาตรีและการ
ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองจะมีวิธีการศึกษาค้นคว้าเป็นระบบมากกว่าระดับปริญญาตรี
เนื่องจากความเคยชินในการจัดทำรายงาน และภาคินพนธ์ ส่งอาจารย์และงานที่จัดทำ
ก็มีขั้นตอนที่ยากกว่าการเรียนในระดับปริญญาตรี ส่วนผลการวิจัยครั้งนี้ การที่ศึกษา
พิเศษส่วนใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางนั้น ผู้วิจัยเห็นว่ายังไม่เพียงพอกับ
งานที่ตนเองรับผิดชอบทั้งนี้เพราะว่างานนิเทศการศึกษาเป็นงานหลักของศึกษาพิเศษ
สำนักงานการประชุมศึกษาอำเภอ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษาพิเศษ
พ.ศ. 2524 (สำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษาแห่งชาติ หน่วยศึกษาพิเศษ
2524: 34-42) ที่กล่าวว่า "ศึกษาพิเศษสำนักงานการประชุมศึกษาอำเภอมีงานหลัก
คือ งานนิเทศการศึกษาซึ่ง เป็นความหวัง ของสำนักงานคณะกรรมการการประชุมศึกษา
แห่งชาติ ในอันที่จะให้ศึกษาพิเศษสำนักงานการประชุมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอพิเศษ
ช่วยเหลือ แนะนำ และส่งเสริมการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนอย่าง
แท้จริง เพื่อให้บังเกิดผลตามมาตรฐานทางวิชาการ และผลการวิจัยของสายพันธ์
ผาน้อย (2529: 162) ที่พบว่าศึกษาพิเศษสำนักงานการประชุมศึกษาอำเภอได้
ปฏิบัติงานนิเทศและตรวจเยี่ยมอยู่ในระดับมากและเป็นงานที่มีการปฏิบัติมากกว่างาน
อื่น ๆ ในบรรดางานนิเทศการศึกษา 9 งาน แต่ผลการวิจัยครั้งนี้มีความเข้าใจใน
ระดับปานกลางนั้น อาจจะเป็นเนื่องจากว่า ยังมีความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับการนิเทศเพราะ

ในลักษณะการปฏิบัติงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับสูงขึ้นไป เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะสั่งการให้ศึกษานิเทศก์ออกไปตรวจเอกสารต่าง ๆ ตามโรงเรียน เช่น ป.01 ป.02 ป.03 แผนการสอนย่อย ประเมินความดีความชอบของครูทำให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคิดว่า เป็นผู้ตรวจสอบ นอกจากนั้นยังมีภาระที่จะต้องปฏิบัติงานธุรการในสำนักงานการประถมศึกษาจำนวนมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี (2529: 179) คือศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงตามหน้าที่เท่าที่ควรคืองานที่รับผิดชอบ ได้แก่ งานนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนแบบพบหน้าทีในปัจจุบันทำงานด้านธุรการเป็นส่วนมาก และอีกประการหนึ่งศาสตราจารย์ศึกษานิเทศการศึกษาคามหลักการและทฤษฎีที่แท้จริง อาจจะยังไม่แพร่หลาย

เมื่อระดับความเข้าใจอยู่ในระดับเช่นนี้ สมควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ใ้จัดโครงการอบรม สัมมนา ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ทางด้านศาสตราจารย์นิเทศเป็นผู้ให้ความรู้ เพื่อให้ให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้ปฏิบัติงานใ้ถูกต้องตามหลักการ

5. งานสนับสนุนวิชาการ เป็นงานที่ครอบคลุมไปถึงโครงการทางวิชาการ การประเมินผลโครงการ การวิจัย การเผยแพร่ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 โดยส่วนรวมมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์ใ้มีการปฏิบัติงานในคานนี้มาก ซึ่งจากผลการวิจัยของสายัณฑ์ ผาน้อย (2529: 124) พบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอใ้ปฏิบัติงานสนับสนุนวิชาการอยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า (2529: 120) โครงการริเริ่มของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ส่วนใหญ่ใ้แก่โครงการทางคานวิชาการ และคานโครงการสำเร็จในเกณฑ์ปานกลางคิกเป็นร้อยละ 86.54 อีกประการหนึ่ง เนื่องจากว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติใ้ผลิตและส่งคู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในงานคานนี้มาก ทำให้ศึกษานิเทศก์มีโอกาศศึกษางานคานนี้ด้วยตนเองจากตำราใ้มากขึ้น แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายชอตามจังหวัดระดับการศึกษา และปีพ.ศ. ที่เข้าคานำรงตำแหน่ง

ปรากฏว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความเข้าใจในระดับน้อย และน้อยที่สุดใน 2 เรื่องคือ หลักการประเมินโครงการและโครงการทางวิชาการ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในลักษณะของการบริหารงานในสำนักงานการประถมศึกษา มอบให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้วางแผนงานหลายงาน ทำให้ศึกษานิเทศก์มีความเข้าใจว่างานที่มอบให้วางแผนเป็นงานวิชาการทั้งหมดเมื่อจัดทำโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้วในระหว่างดำเนินโครงการ ไม่มีการประเมินผลโครงการ ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารงานในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการสรุปปัญหาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น (2529: 23) คือ การประเมินผลโครงการเรื่องนี้เป็นจุดอ่อนในการบริหารงาน เนื่องจากการละเลยในการประเมิน

เมื่อระดับความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เป็นเช่นนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรจะจัดการอบรมให้ความรู้แก่ศึกษานิเทศก์โดยจัดทำร่วมกัน ทั้งเขตการศึกษา และเข็ญวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการและการประเมินโครงการ ให้ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติด้วย เพื่อให้ให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. งานข้อมูลทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9 มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาจำแนกตามจังหวัด ระดับการศึกษาและพ.ศ. ที่เขาคำร่างตำแหน่งพบว่า ศึกษานิเทศก์มีความเข้าใจในระดับน้อยและน้อยที่สุด 2 เรื่องคือ ข้อมูลที่ สปอ/ก จะต้องแจ้งให้โรงเรียนทราบและวัตถุประสงค์ของการหาแนวโน้มสถิติต่าง ๆ ที่เป็น เช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ในลักษณะการบริหารงานภายในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเรื่องการควบคุมข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับการสรุปผลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น คือ (2529: 20) ระบบข้อมูลทางการศึกษาไม่เป็นปัจจุบัน ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูล ระบบสารสนเทศทางการศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนาและสอดคล้องกับการสรุปปัญหาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี คือ (2529: 13) การเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ขาดความเพียงพอในสภาพปัจจุบัน

เมื่อระดับความเข้าใจ เป็นเช่นนี้นับว่าเป็นปัญหาต่อการวางแผนและ การบริหารงานในสำนักงานมากสำหรับผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าผลการวิจัยในค่านี โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยังไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานเพราะงานค่านี ศึกษาในเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต้องปฏิบัติงานมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สายันท์ ฌาน้อย (2529: 162) ที่ว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติงานงานสนับสนุนวิชาการอยู่ในระดับมาก ฉะนั้นสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควร จัดทำโครงการพัฒนาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้มีความเข้าใจ เกี่ยวกับงานค่านีให้มากขึ้นกว่านี้

7. งานจัดทำแผนงบประมาณและขอคั้งงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง แต่ เมื่อพิจารณาจำแนกตามจังหวัดพบว่า ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดเลยมีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าโดยส่วนรวม มีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด ในเรื่องขั้นตอนการเสนอของงบประมาณและ เรื่องระยะเวลาการเสนอแผนพัฒนาการประถมศึกษาไปยัง สปจ.ที่เป็นเช่นนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เห็นว่าไม่ควรปฏิบัติ หน้าที่ในเรื่องนี้ และอีกประการหนึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เปลี่ยนแปลงเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอยู่บ่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายันท์ ฌาน้อย 2529: 166) ที่พบว่า "ปัญหาในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับงานค่านีคือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเปลี่ยนแปลง เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอยู่เสมอทำให้เกิดความสับสน ไม่ได้รับความร่วมมือใน การศึกษาค้นคว้าแผนการใช้จ่ายเงินจากงานการเงิน ศึกษานิเทศก์ ขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการงบประมาณ" ผู้วิจัยเห็นว่า งานค่านี ควรเป็นหน้าที่ของงานการเงิน พิเศษ โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นผู้เสนอแนะ ในการให้ข้อมูลเท่านั้น

8. งานศูนย์วัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ เข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกตามจังหวัด ระดับการศึกษา และปีพ.ศ.ที่เขาคำรงตำแหน่งอยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น แสดงว่า

ตัวแปรทั้ง 3 ไม่มีผลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับงานในค่านี้นี้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยส่วนรวม พบว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความเข้าใจระดับน้อย โดยส่วนรวมในเรื่อง การดำเนินการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ศึกษานิเทศก์ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานในค่านี้น้อย อาจเนื่องจากขาดงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายันท์ ยาน้อย (2529: 166) ที่พบว่า "ปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 เรื่องคือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนและวัสดุทัศนูปกรณ์" และอาจเนื่องมาจากสำนักงานการประถมศึกษาพยายามที่จะจัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีบางแห่งก็จัดได้สำเร็จ แต่ก็มีหลายแห่งที่ไม่สามารถจัดตั้งได้ เนื่องจากขาดงบประมาณและขาดอาคารสถานที่ในการจัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์ แต่เมื่อพิจารณาจำแนกตามจังหวัด ระดับการศึกษา และปีพ.ศ. ที่เขาคำทรงตำแหน่ง พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความเข้าใจ คือ ศึกษานิเทศก์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีความเข้าใจในเรื่องใดที่อยู่ในระดับน้อยเลย ฉะนั้นผู้วิจัยเห็นว่า ในจังหวัดที่มีศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี ควรจัดประชุมภายในจังหวัด โดยให้ศึกษานิเทศก์ที่มีระดับสูงกว่าปริญญาตรีถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเหล่านี้ให้แก่ศึกษานิเทศก์ที่มีระดับปริญญาตรี

เมื่อความเข้าใจอยู่ในระดับเช่นนี้ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรจะยกระดับความเข้าใจให้สูงขึ้นกว่านี้ เพื่อให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ที่เสรีสีให้ความเห็นเกี่ยวกับภารกิจหลักสำหรับภารนิเทศการศึกษา คือ (Harris 1963: 13-14) " จัดหาวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ประเมินเลือกสรรวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน และเนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527: 71) จากการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยยังต่ำทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพ คือมีค่าระดับร้อยละ 40-55 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้มีโครงการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาที่จำเป็นให้ครบทุกกลุ่มประสิทธิภาพ ให้แก่โรงเรียนทุกโรงเรียนภายในปี 2534 จากเหตุผลความจำเป็นในการพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับงานค่านี้นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ครอบให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
จกการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

9. งานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ
ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 9
โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า งานค้ำนี้เป็งาน
ที่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทำหน้าที่ช่วยงานหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอปฏิบัติในการปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และ
ผู้ที่ปฏิบัติงานนี้จะเป็นหัวหน้างานนิเทศการศึกษา สำหรับงานในค้ำนี้ การที่มีความ
เข้าใจอยู่ในระดับปานกลางนับว่ายังไม่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติหน้าที่เท่าไรนัก แต่ถ้า
พิจารณาตามจังหวัดแล้ว พบว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย มี
ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย เมื่อระดับความเข้าใจเป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรพัฒนา
ความเข้าใจเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอ ได้แก่หัวหน้างานนิเทศการศึกษา ให้มีความเข้าใจอยู่ในระดับสูงกว้ำนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้ความเข้าใจของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออยู่ใน
ระดับที่สูงขึ้น อันมีผลต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัย
ดังกล่าวผู้วิจัยมีแนวคิดและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดอบรม
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง
2. ควรจัดอบรมในระดับเขตการศึกษาในงานที่ศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 9 มีความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
และ น้อยที่สุด
3. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรดำเนินการ
จัดทำคู่มือปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในค้ำงาน
ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน

4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจัดประชุมศึกษานิเทศก์เพื่อ
สัมมนาหาทางแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน
5. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรสนับสนุนให้ศึกษานิเทศก์เข้า
รับการอบรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อการปฏิบัติหน้าที่
6. ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรใช้ผลการวิจัยเป็น
ข้อมูลในการพัฒนาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานความเข้าใจของ
ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 9 ว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทราบถึงความเข้าใจตามระดับ
ตัวแปรที่ศึกษาคือ จังหวัด ระดับการศึกษา และปี พ.ศ. ที่เขาคำรงตำแหน่ง สำหรับ
การวิจัยในครั้งต่อไป น่าจะได้ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรศึกษาความเข้าใจของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานตามหน้าที่ในเขตการศึกษาอื่น ๆ
2. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอที่เหมาะสม